

Sygn. akt III APz 11/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Barbara Białicka (spr.)

Sędziowie: SA Urszula Iwanowska

SO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2018 roku na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania D. P.

przeciwko Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w G. i (...) Inspektoratowi Służby Więziennej w S.

o uchylenie decyzji o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego i umorzenie postępowania dyscyplinarnego z innej podstawy prawnej

na skutek zażalenia odwołującego się

na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Gorzowie Wielkopolskim VI Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 lipca 2018 roku, sygn. akt VI P 8/18

p o s t a n a w i a :

uchylić zaskarżone zarządzenie

Sygn. akt III APz 11/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem z dnia 19.07.2018r. Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Gorzowie Wielkopolskim VI Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. określił wymiar opłaty sądowej i wezwał odwołującego się D. P. m.in. do usunięcia braku fiskalnego poprzez uiszczenie w terminie 7 dni opłaty sądowej w kwocie 600 zł od wniesionego odwołania od orzeczenia nr (...) Zastępcy Dyrektora Zakładu Karnego w G. z dnia 7 września 2017r. oraz od pisma Dyrektora (...) Służby Więziennej w S. z dnia 23 października 2017 roku.

W uzasadnieniu zarządzenia podniesiono, że odwołujący wniósł odwołanie od orzeczeń wydanych w przedmiocie odpowiedzialności służbowej – dyscyplinarnej funkcjonariusza Służby Więziennej. Tego rodzaju orzeczenia są jednak aktami administracyjnoprawnymi i mają one charakter publiczny, a zatem nie odpowiadają stosunkowi pracy i nie odnoszą się do pracowniczej odpowiedzialności porządkowej. Odwołanie od orzeczenia nie dotyczy zatem stosunku pracy, w konsekwencji sprawy nie można zakwalifikować jako sprawy z zakresu prawa pracy, a odwołującego uznać za pracownika po myśli art. 2 k.p. Brak jest podstaw

do zastosowania wykładni rozszerzającej przepisu art. 461 § 1¹ k.p.c., określającego właściwość sądu rejonowego dla spraw z zakresu prawa pracy.

Nadto, sprawy z odwołań D. P. nie można zakwalifikować do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych po myśli art. 476 § 2 k.p.c., zwłaszcza, że ich przedmiotem nie jest orzeczenie organu rentowego lub wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, a odwołujący nie jest ubezpieczonym, zainteresowanym, czy inną osobą, której praw lub obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja po myśli art. 477¹¹ § 1 i 2 k.p.c.

Przewodniczący w konsekwencji doszedł do wniosku, że w niniejszej sprawie nie ma zastosowania przepis art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, który dotyczy tylko pracowników wnoszących powództwa lub stron wnoszących odwołania do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Do odwołania D. P., którego celem jest ochrona prawa niemajątkowego, zastosowanie znajduje przepis art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zgodnie z którym opłatę stałą w kwocie 600 zł uiszcza się od pozwu o ochronę innych praw niemajątkowych.

Na powyższe zarządzenie zażalenie wywiódł odwołujący się D. P., który zarzucił naruszenie prawa procesowego, tj. art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 300) poprzez zaniechanie jego zastosowania. Mając na uwadze powyższą argumentację, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny wskazuje, że w pisemnym wywodzie zarządzenia z dnia 19.07.2018r. trafna jest konstatacja, że sprawa z odwołania w przedmiocie umorzenia postępowania dyscyplinarnego wobec funkcjonariusza Służby Więziennej nie jest sprawą z zakresu prawa pracy, ani sprawą z zakresu ubezpieczeń społecznych. Skoro jednak podlega właściwości sądu pracy, należało przyjąć, iż zgodnie z art. 1 k.p.c. jest inną sprawą, do której stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego z mocy ustaw szczególnych. Takim przepisem niewątpliwie jest art. 263 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1542).

Oczywiste jest również, że w sprawie nie może mieć zastosowania przepis art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 300 ze zm.), który odnosi się do rodzajowo odmiennych kwestii. Poza tym, przepisy art. 230-264 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, kompleksowo regulujące kwestię odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonariuszy za przewinienia służbowe, nie przewidują jakiegokolwiek opłaty, jaką miałyby regulować funkcjonariusz objęty tym postępowaniem. Oceniając kwestię zasadności określenia wymiaru opłaty sądowej i wezwania do jej uiszczenia, należy spojrzeć na rozwiązania systemowe. Należy dodać, że ustawodawca generalnie zrezygnował z ponoszenia opłat przez odwołującego się w postępowaniu dyscyplinarnym, również gdy sprawa zostaje przeniesiona do rozpoznania do sądownictwa powszechnego, na co wskazują rozpatrywane przez sądy apelacyjne sprawy dyscyplinarne: z odwołania od orzeczenia Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej, od orzeczenia Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej, działającej przy Głównym Geodecie Kraju w Warszawie, odwołania od uchwały Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych, odwołania od orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, itd. Sąd Apelacyjny zwraca również uwagę, że w licznych orzeczeniach Trybunał Konstytucyjny wyjaśnił, że Konstytucja RP nakazuje, aby ustawa w sposób zupełny i wyczerpujący regulowała wszystkie sprawy o istotnym znaczeniu dla urzeczywistnienia wolności i praw człowieka i obywatela zagwarantowanych w Konstytucji (wyrok z 26.11.2003 r., sygn. SK 22/02, Dz.U. Nr 206, poz. 2012). Skoro zatem ustawodawca nie uregulował w ustawie o Służbie Więziennej, względnie w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 lipca 2010 r. w sprawie czynności związanych z postępowaniem dyscyplinarnym funkcjonariuszy Służby Więziennej (Dz.U. Nr 146, poz. 982), kwestii obowiązku ponoszenia kosztów postępowania dyscyplinarnego, w szczególności ponoszenia przez obwinionego opłat

sądowych, w szczególności w związku z wniesieniem sprawy do sądu powszechnego, to tym bardziej więc brak jest aksjomatycznych podstaw dla wniosku przeciwnego. Nadto, skoro odpowiedzialność dyscyplinarna jest zbliżona do odpowiedzialności karnej, to trzeba dodać, że dla obu rodzajów tych postępowań istotne jest prawo do obrony i prawo do sądu, bez stawiania dodatkowych warunków od spełnienia których miałyby być uzależnione prawo do obrony. Postępowanie w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej stanowi przejaw szeroko rozumianego postępowania penalnego, a zatem winny być odpowiednio stosowane zasady prawa karnego sensu largo.

Sąd Apelacyjny, mając na uwadze powyższe rozważania, stwierdził, że brak jest podstaw do żądania opłaty sądowej od wniesionego odwołania. W konsekwencji w sprawie pozostaje do rozstrzygnięcia, czy odwołujący spełnił w zakreślonym mu terminie warunek przedłożenia odpisu pisma, zgodnie z zarządzeniem z dnia 19.07.2018r. Chociaż należy zwrócić uwagę, że skoro zgodnie z przepisami k.p.c. każde pismo procesowe musi spełniać określone wymaganie (art. 126 § 1 k.p.c.) a wymienienie w jego treści załączników nie ma tylko charakteru porządkowego, gdyż winny być one faktycznie dołączone, o czym przekonuje treść art. 128 § 1 k.p.c., to nadal pozostaje w sprawie aktualne wezwanie do usunięcia braku formalnego poprzez przedłożenie powołanych dokumentów i załączników, wraz z ich odpisami. Wniosek odwołującego „o przekazanie dokumentów – załączników wymienionych w sprawie VI P 5/18”, na etapie badania braków formalnych pozwu niewątpliwie nie stanowi formy usunięcia braków formalnych, w szczególności w pryzmacie obowiązku dostarczenia stronom wraz z odpisem pisma wszczynającego postępowanie odpisów powołanych w jego treści załączników, i to nawet wówczas, gdy Sąd meriti w późniejszym okresie uzna, że z urzędu zwróci się o nadesłanie akt sądowych, w których będą znajdować się powołane przez odwołującego dokumenty. Nadto, skoro odwołujący zaskarżył niedołączone do odwołania pismo Dyrektora (...) Służby Więziennej w S. z dnia 23 października 2017 roku, to konieczne jest przede wszystkim zbadanie charakteru tego pisma w płaszczyźnie dopuszczalności drogi sądowej.

Z powyższych względów, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.